

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Újév előtt nem lesz változás a belpolitikában?

Maniu Gyula beszélgetése egy francia újságíróval

— Az Estilap eredeti távirata —

A Le „Journal” francia világi lap híres munkatársa, Geo London, aki legutóbb Szovjet-Oroszországban végzett hatalmas tanulmányutát, most Bukarestben jár és innen a következő cikket írta Bratianu haláláról:

— A román politikai pártok fegyverszünetet kötöttek, a mit a halottaknak kijáró tisztelet követel.

— A politikai pártvezérek, még azok is, akik a leghevesebben harcoltak Bratianu ellen, most lerójják kegyeletük adóját.

Maniu Gyula, a nemzeti parasztpárt vezére az első sorban volt azon férfiak között, akik a gyászkocsi után haladtak,

amikor a volt román miniszterelnök holttestét ágyulafetán lakásáról a város központjában lévő Atheneumba vitték.

— Ez a fegyverszünet azonban csak ideiglenes. A liberális párt, miután óriási veszteséget szenvedett vezére halálával,

rövidesen súlyos támadásokat kell, hogy kiálljon.

Legalább is ezt az impressziót nyertem egy hosszú beszélgetésből, amelyet Maniu Gyulával folytattam. A nemzeti parasztpárt vezére nem titkolta előttem, hogy eljön még az idő, amikor párja, mivel bizonyos abban, hogy a román közvélemény tulnyomó többségét tükrözi vissza,

az országhoz fordul hívó szavával és elsősorban a parlament feloszlatását fogja követelni, azután pedig tiszta választásokat rendez, hogy a polgárok szabadon kifejezhessék akaratukat.

— Maniu Gyula azt mondta nekem, hogy tiszta választásokon

az ő pártja kapná a többséget

és így lehetővé válnék, hogy egyedül kormányozzon, s

hogyan megvalósítsa teljes egészében programját.

— Nyilvánvaló, — írja még a francia újságíró — hogy a liberálisok igyekeznek a harcot késleltetni, már felajánlották ellenfeleiknek az együtt-

működést, egyébként minden tárgyalást bölcs lassúsággal vezetnek: a Kárpátokban. Tél tábornok megszüntet minden politikai harcot, épügy, amint lehetetlenné teszi a hadműveleteket is. Másrészt feltétlen

Szovjet-Oroszország és a leszerelés

Egy genfi lap leleplezi Litvinov „békés hajlandóságának” hátterét

— Az Estilap eredeti távirata —

Genfből jelentik: A leszerelési konferencián Szovjet-Oroszország delegációja a leszerelési javaslattal egyidejűleg emlékiratot terjesztett be, amelyben bizonyítja, hogy

Európában mindenki fegyverkezik, csak a szovjet csökkenti haderejét, a melynek összes létszáma 562.000 ember.

A Journal de Genove kimutatja ezzel szemben, hogy az oroszok emlékirata csak az

állandó csapattesteket említi meg, holott ezeken kívül 750.000 főnyi tartalékcsoport, továbbá a kormányzósági központban 350.000 főnyi fegyveres ereje van a szovjetnek, ami magában véve 1.662.000 ember, nem számítva a politikai osztály fegyveres egy-ségeit.

Ez a létszám annál nagyobb, mert hiszen Oroszország lakossága különböző területek lecsatolása miatt 30 millió emberrel csökkent.

Megállapítja tehát a svájci lap, hogy nyilvánvalóan

nagy ellentét van a szovjet kifelé hangoztatott békés szándéka és tényleges felkészültsége között.

Ez magyarázza meg azt a mólygást, amellyel a leszerelési konferencia résztvevői Litvinovnak, a szovjet-delegáció elnökének a konferencia megnyitása alkalmával beterjesztett javaslatát fogadták.

A váradi diákkongresszus küszöbén

A nagyvárad diákkongresszus előkészületei a befejezés felé közelednek. Holnap éjszaka és holnapután hajnalban már megérkeznek Nagyváradra a vendégek, akiket a város közönsége szeretettel fogad. A diákok elszállásolása tegnap és ma délelőtt minden fennakadás nélkül és programszerűen folyt le. A rendőrség ismételt hangsúlyozza, hogy a vendégek egy részét polgári lakásokban kell elhelyezni és reméli, hogy ez a nagyvárad lakástulajdonosok részéről semmiféle nehézségbe nem fog ütközni. Bizonyos, hogy a nagyvárad polgárok kivétel nélkül készséggel tesznek eleget a rendőrprefektus felhívásának és a kongresszus három napjára vendégül látnak maguknál egy-két diákot.

A szállásolás egyébként

még ma délután és a szükséghez képest holnap is folytatódni fog. A város presztízse kívánja azt meg, hogy egyetlen diák se maradjon ideál nélkül.

A diákkongresszus az eddigi tervek alapján a különböző városokból névszerint a következőképpen érkeznek a diákok:

Kolozsvárról 7—800 diák és 120 diákleány. Bukarestből 2500 diák és 400 leány. Jassyból 4—500 diák, 80 leány. Csernovitzból 150 diák, 30 leány. Aradról 100 diák. Temesvárról 300 diák.

Természetes, hogy a diákság vezetői erkölcsi felelősséggel tartoznak a kollégáinak elhelyezése tekintetében. A diáklányokat szállodába semmi szín alatt nem helyezhetik el, épen ezért a rendőrség is-

mételtlen kéri a közönséget, tegye lehetővé, hogy magánlakásokban helyezhessék el a diák-leányokat.

Zürichi nyitítás

BUKAREST 319.50

BERLIN	—	—	—	—	12387	—
NEW-YORK	—	—	—	—	51850	—
BUDAPEST	—	—	—	—	9075	—
PRAGA	—	—	—	—	153650	—
BEC	—	—	—	—	731250	—
PARIS	—	—	—	—	2040	—
LONDON	—	—	—	—	252975	—
MILANO	—	—	—	—	2818	—

Váradi árfolyamok

Pengő 28.45, cseh korona 4.30, dinár 2.95, schilling 22.90, nárka 38.80, francia frank 6.45, svájci frank 31.35, líra 8.90, dollár 162 font 792.

Tört nyert az igazságügyminiszteriummal szemben Kepes L. Miklós volt kuriai bíró

A temesvári tábla döntése

A maga nemében páratlan pert döntött el legutóbb a temesvári ítélőtábla. A felpores Kepes L. Miklós nagyváradi nyugalmazott táblai tanácselnök volt, az alperes pedig az igazságügyi miniszter.

Kepes L. Miklós tudvalevőleg még az impérium átvétele előtt kuriai bírói címet és jellegzet kapott és ilyen minőségben működött a nagyváradi táblánál. Az impérium átvétele után meghagyták ugyan addigi működési körében, azonban, minthogy a román törvények nem ismerik az ilyen szolgálati beosztást,

nem vették tudomásul kuriai bírói rangját

és fizetését csak olyan összegben folyósították, amennyit a törvény táblai tanácselnökök számára állapít meg.

Kepes L. Miklós, minthogy többszöri kérvénye nem vezetett eredményre, pert indított az igazságügyi miniszter ellen és a miniszterium ennek az ugynevezett contenciós pernek elbírálására a temesvári táblát delegálta.

Hosszas tárgyalások után mostanában hirdette ki a temesvári tábla az ítéletet. A bíróság teljes egészében helyt adott Kepes L. Miklós keresetének és nyugdíjba lépésének napjára visszamenőleg

180 ezer lej készpénzt ítél meg.

Kimondotta a bíróság azt is, hogy Kepes L. Miklós nyugdíjilletményét is a semmitőszéki bírák nyugdíjának megfelelően kell megállapítani.

Kepes L. Miklóst a tárgyaláson Mototulescu nagyváradi jogakadémiai tanár képviselte.

A temesvári tábla döntése valósággal precedenst alkot és már is számosan jelentkeznek olyan bírák, akik különböző áthelyezések miatt rangjukon alóli javalmazást élveznek és magasabb rangfokozatnak megfelelő fizetést igényelnek.

A tábla ítélete

még nem jogerős,

mert az igazságügyminiszternek jogában áll az ítélet ellen a semmitőszékhez jogorvoslatot élni. Az ügy a semmitőszék teljes ülésében kerül elbírálás alá, mert a kérdést olyan fontosnak tartják, hogy

elvi jelentőségű döntvényt nyel akarják elintézni.

De a pénzt Kepes L. Miklós még akkor sem kapja meg azonnal, ha az ítélet jogerössé válik.

Ahhoz, hogy követelését kituttalják, még az lesz szükséges, hogy az évi költségvetésbe a kiutalandó tételt felvegyék. —

A hosszú élet titka...

A lusta ember hamarabb elpusztul, mint a dolgozó — Egy bolgár próféta — elvben és gyakorlatban

Egy bolgár fiatalember, Boris Logacsev, aki a háború alatt került el hazájából és Kanadába vándorolt ki,

feltalálta a hosszú élet egyetlen titkát.

A bolgár kivándorló régebben elvégezte az orvosi fakultást, majd Kanadában rengeteg vagyonra tett szert, most épen azért tért vissza Európába, hogy egész idejét szeszációs tanulmányának szentelhesse és a különböző modern államok életkor statisztikájával foglalkozzék. Egy bécsi újságíró interjúvolta meg, aki előtt a következőket mondotta:

— Valószínűleg tudja, hogy nálunk Bulgáriában élnek legtöbbször az emberek.

Százhuszesztendős aggyatán nem is tartozik a ritkaságok közé.

Sokan a Yoghurt fogyasztásának tulajdonítják ezt a rekordot, és nem is egészen alaptalanul.

A tiszta tej tényleg valóságos életelixir.

De én tovább megyek egy lépéssel és megállapítom, hogy

az emberiség gyilkosa a hus.

Tessék csak tanulmányozni a husevő állatok életkorát. Vadállatokról természetesen nem beszélhetünk, mert az oroszlanokról és a tigrisekről még senki sem készített pontos statisztikát. De mi van a mi legjobb élettársainkkal, a háziállatokkal? A macskáik, amelyek főképpen hussal táplálkoznak, nem élnek tovább tízennégy esztendőnél.

Már pedig a jövő évi költségvetést letárgyalják anélkül, hogy Kepes L. Miklós és a többi hasonló helyzetben lévő bíró igényeiről gondoskodtak volna. Be kell tehát várni az 1929. évi költségvetést, mert az érvényben lévő jogszabályok szerint az állam ellen még jogerős ítélet alapján sem lehet végrehajtást vezetni, ha költségvetésen kívüli követelés behajtásáról van szó.

Párisban nemrég nagy feltűnést keltett egy kandur, amely 22 évet és két hónapot töltött be.

Egészen kuriózum volt az a kutya, amely huszonnyolc esztendőig élt. Kiderült, hogy egész életében teljes kocsit húzott és

sohasem táplálkozott mással, csak tejjel és száraz kenyérről.

Azonkívül reggeltől estig keményen dolgozott.

— A lovak

harmincéves korukban már tiszteletreméltó aggyatánok,

de tudok egyes esetekről, amikor ötven esztendőnél tovább éltek. A rekordot egy kanadai igásló tartja, amely most ünnepli meg

hatvankettedik születésnapját.

A szamarak nem élnek ilyen sokáig, a tudomány még nem ismert eddig ötven esztendőös szamarat.

— Mindezek a hosszú életű állatok egész életükben nem ettek húst és nagyon erősen dolgoztak. Az emberekre is áll ez a törvény:

a hosszú élet titka: tartózkodni a húsételtől és folytonosan dolgozni.

Még vagyok győződve, hogy ily módszerrel az emberiség is elérhetné az átlagos 120 esztendőös életkort. Természetesen tartózkodni kell a többi mérgektől is,

az alkoholtól, a nikotintól, a narkotikumoktól.

Már előttem is nagyon sokat prédikálták a vegetáriánizmust, de ez önmagában véve nem elég,

mert a lusta ember, még ha szigorúan be is tartja a székta törvényeit, feltétlenül korábban pusztul el, mint aki dolgozik.

Bizony, keserves orvosság ez, de le kell nyelni annak, aki soká akar élni...

Ezeket mondotta Boris Logacsev, a bécsi újságírónak, egy kitűnő vendéglőben, vacsora közben. Pompásan gőzölgő rosbifelet evett, utána egy csésze isteni mokaivott, majd rágyújtott egy egyiptomi cigarettára. Közben még egy pohárka cointreaut is rendelt a pincértől.

— De Logacsev ur, — szölt közbe az újságíró, — **hus, alkohol, nikotin, koffein...**

— Csodálkozok, hogy elveim ellen cselekszem? Nos, én a saját személyemben inkább élek még 30 esztendőig kitűnően, mint hatvan esztendővel tovább úgy, mint az igásló, vagy a tejeskocsit húzó vegetáriánus kutya. De azért felfedezéseimet nem tartom titokban. Vegyék hasznát azok, akik más véleményen vannak. Az én könyvem, a hosszú élet titkáról, márciusban fog megjelenni Párisban. Bizonyos, hogy szerzek belőle annyit, amennyiből fejedelmileg élvezhetem végig a még hátralévő husz-harminc esztendőmet...

Mérték után készültünk 5 havi részletre a legjobb minőségű angol szöveteinkből s a legkiválóbb kivitelben férfi és női kabátokat, férfi öltönöt. Araink utolérhetetlenek. TEXTIL CENTRALA Bul. Reg. Ferdinand 13.

Meinl
uj termésű **leái**
szinre, izre
utolérhetetlenek
Wurst
cégne, Reg Ferdinand

Mozgószínházak műsora

Heyman-Szinkör

Ma

Liebe

vagy a Zekele apáca

a német filmgyártás remekműve

ELISABETH BERGNER

Eszterházy Ágnes

és Hans Rehmannal

Bratlanu miniszterelnök temetése

Apolló-Filmszínház

Ma, pénteken először

5, 7 és 9 órakor

Pat és Patachon
bankárok

Kacagtató, remek vigjáték

Filmpalace

Sas-palota

Ma 6 és 9 órakor

utoljára

Maurice Dekobra regénye

A szerelem különös utjai

Látványos párisi film

A főszerepben: Mally Dellschaft

és Walter Schlezák

Uj Filmpalace hirdó

Bratlanu temetése

Holnap először

HARRY PIEL

az Utolsó blöffben

Mindenekelőtt: pénz kellene...

Néhány szó a pénzügyminiszter új kamatpolitikájáról

Nagyon félünk, hogy Vintila Bratianu új pénzügyi politikája már elkészült és legjobban akarattal sem tud többé segíteni a végső krízissel viaskodó Erdély közgazdasági helyzetén. Három esztendővel ezelőtt ez a program kétségtelenül megváltást jelentett volna mindenki számára. Abban a korszakban, amikor még a vállalatok nem állottak a csőd szélén, amikor a magánosok kellő pénzzel rendelkeztek és amikor csupán a lejárgadozása állotta útját annak, hogy egy hatalmas konjunktúra induljon meg Európa egyik leggazdagabb országában...

Három esztendővel ezelőtt tényleg csak az abnormális kamat volt az, ami a fejlődést megakasztotta. Pénz kellett minden áron újabb befektetésekre, újabb vállalkozásokra, sőt — ebben is igazat adunk Bratianu Vintilának — még spekulációkra is. A havi 3 percent akkor nem volt drága. — Egyetlen szerencsés üzlet busásan behozta a pénznek ezt az árát és senki sem gondolt holnapra. Senki sem számított arra, hogy egyszer csak kiapadnak a források, elfogy a pénz, elpusztul minden vállalkozás és nem marad meg más, csak a három percent.

Ez a három percent annyit jelentett, hogy Romániában senki sem akar dolgozni. A vállalkozó elfogadja a három percentet, mert vabankot játszik, illegitim sikerekre spekulál. A kistőkés szívesen adja kevésbé biztos helyre is pénzt havi három percentre, mert kétszáz ezer lej tőkével már biztosítva látja egész egzisztenciáját. — minden munka nélkül.

Természetes, hogy be kellett következnie a teljes gazdasági leromlásnak. És most már hiába szállítják le a kamatokat. Mert a kamat nem probléma többé. A bank nem ad ki pénzt senkinek, sem 8 percentre, sem 36 percentre. Egyszerűen azért, mert nincs is kinek hiteltelnie. A szó szoros értelmében megölték nálunk a hitelt, a gazdasági életnek ezt a legbiztosabb fundamentumát.

Hiába rendeli el most már Vintila Bratianu a kamatmaximumot, hiába igéri meg az abnormális kamatok letörését. Nincs többé betétes és nincs többé hiteltkérő. Egyszerűen nincs is többé készpénz, csak a bankok trezorjaiban, ahol improduktív módon halmozódik fel és önmagát emésztí meg. Mert a közgazdasági törvény nagyon furcsa és szinte szatirikusan furfangos. Az a bank, amely a milliókat kamatoztatlanul heverteti, éppen olyan biztosan tönkremegy, mintha könnyelműen kihitelezne.

Politikával többé egyáltalában nem lehet segíteni a helyzetet. Csak egyetlen orvos-ság van, amely varázsütésre megváltoztatná a mai állapotot. Röviden és egyszerűen: pénz kellene. Sok pénz, könnyű pénz és olcsó pénz. Annyi, hogy a bankokkal konkurálni tudjon és kicsalja a trezorokból a jogtalanul letartóztatott milliókat. Annyi, hogy szanál-

hassák az ipart, a kereskedelmet és elsősorban az ország legfontosabb termelési ágát: a mezőgazdaságot. Annyi, a mennyivel minden törvényes intézkedés nélkül a szabad verseny erejénél fogva le lehetne törni az uzorát és megteremteni a hitelt. Pénz kellene, ha lehet külföldről. De nincs sok időnk várni. Ha másként nem megy: belföldön kell

a pénzt előteremteni. Egészen bátran és minden szegyenkezés nélkül: a bankjegyek számának szaporításával, okos és reális inflációval.

Szörme Mikádó
Városi bunda
Börkabát
MENDEL
férfi és fiuruha
áruház
Bul. Reg. Ferd 3.

A XX. SZÁZAD EGYIK LEGNAGYOBB JUSZTICMORDJA

Tizenhat évi szenvedés után rehabilitált a francia kormány egy asztalost

A Dieudonné-eset előzményei

A „Nagyvárad Estilap” tegnapelőtti és tegnapi számban közöltük a Franciaországot lázban tartó Dieudonné-ügy részleteit. Ismertettük az előzményeket — az 1911-es, 1912-es év párisi rablógyilkosságait, amelyeknek kinyomozása során véletlenül börtönbe került Dieudonné, egy párisi asztalos-mester. — Dieudonnéra azért terelődött rá a párisi rendőrség gyanúja, mert érintkezett anarchista körökkel. Itt adjuk a tragikus izgalommal telt apactörténet folytatását.

1913. február 3-án kezdődött Párisban a bűnper a „bandits tragiques” — a tragikus rablók — ellen, — amint általában neveztek ezeket az apacsokat.

A Palais de Justice (a párisi bíróságok székhelye) körül ezrek és ezrek várakoztak, akik nem bírtak helyet kapni a tárgyalóteremben. A számos gyanúsított és letartóztatott közül végül is mindössze huszonkét ember került a vádlottak padjára. Köztük, mint harmadik a vádlottak listáján, Eugène Dieudonné. Emberölés kísérletével, rablógyilkosságban való részvétellel vádolták.

A vádlottak közül először Rirrette Maitrejan-t, az „Anarchie” folyóirat főszerkesztőjét hallgatták ki. A vádirat szerint neki ugyan semmi aktív része sem volt a bűncselekményekben, de tudott mindenről. Főbűnképpen azt rótták

fel neki, hogy két revolvert találtak íróasztalában. A fiatal asszony elkeseredetten küzdött a bíróság elnöke ellen, aki nevetet alkart tőle megtudni, — mindenekelőtt a revolverek gazdájának nevét. Az asszony kétségbeesetten védekezett és végül kislányos hangon így kiáltott:

— Csukjanak be, végezzék ki engem, ha jólesik, de azt ne követeljék, hogy én az áruló szerepét játsszam!

Ezután Maitrejan asszony barátját: Kibalsics orosz anarchistát hallgatták ki. Letompított, csaknem halk hangon

ez az orosz minden felelősséget magára próbált vállalni

és az asszonyt mentesíteni igyekezett.

Harmadiknak Dieudonné-t szólította az elnök. A teremben halotti csend uralkodott, mert Dieudonné esetét valami rendkívülinek ismerte mindenki. Tudták Garnier leveléről, amely Dieudonné ártatlanságát hangoztatta és ismerték az automobilos apacsok vezérének: Bonnoinak a halálos ágyon elhangzott szavait:

— Dieudonné est innocent! (Dieudonné ártatlan!)

Eugénie Dieudonnéban nem volt meg a többiek irónikus nyugalma. Dühös volt, kétségbeesett — és heves szavakkal kiáltozta ki ártatlanságát. Öklével csapkodta a padot, félbeszakította az államügyészt, belevágott az elnök szavába és nem tudott mást mondani, mint ezt:

— Semmiről sem tudok! Én nem tettem!

Caby pénzbeszedő, (akit tudvalevően előző évben megátamadtak, súlyosan megsebesítettek és kiraboltak az apacsok) viszont makacsul ismételte tanúvallomását:

— Dieudonné volt az! Semmi kétségem többé!

(Folytatjuk.)

Egy koldus, aki fél a jövőtől

Péter bácsi házikoldus a redációban. Minden elsején (és csak elsején), pontosan megjelenik. Az egyik keze béna, de a másikkal szépen kér. Fehér tenyere minden elsején villog az íróasztal fölött. De mindig tovább és tovább időzik szegény öreg Péter bácsi nálunk. Ki hitte volna, hogy egy koldusnak is lehet jövője. Lehet? Van! Péter most rádöbben a magára. Azt kérdezte: mi lesz?

— Mi lesz?! (Forte, desperato)... Mi lesz? (piano, blazirt)...

— Mi lesz a családommal, ha megrokkannok? — kérdezte a béna koldus, a rokkant.

A koldusok emberi lelkében elszakadt a mindnyájunkkal összekapcsoló hur. Kettépattant büszkeségük kiközösítette őket a polgári hierarchiából. Nem a legalsó fokon élnek — ezen túl, fokozatlan egyedüllétben. Eletük sivárnak látszik, de titokzatos. Irigységreméltok, mert teljesen függetlenek az emberek szájától, a társadalom ítélletétől. Péter köztük a legrokkanszenvesebb. Egy dilettáns az élet színpadán. Nem kelt illúziót rongyaiban, lyukas kalapjával, otromba bakkancsaival. Szappant használ reggel és a keze tiszta, meg lehetne szorítani. Kapcsol, érzést közvetít a béna erkölcsű szerzetlen koldushad és az erkölcsi alapon álló béna társadalmi egy-ség között.

— A káptalanál szoktam kapni mindig elsején három lejt. De most nem tudok érte menni. Újvárosban is van egy pár „házam”, és a lábaim sem bírják a sok utat, — panaszozta Péter. Rövid szünet után felszakad belőle a csodálatos kérdés:

— Mi lesz?! Mi lesz? Mi lesz a családommal, ha én megrokkannok?...

Mert most észrevette, hogy lohol nyomában az öregség. És már kapkod is mesterségét jelző kosztümdarabjai után.

De mi ez a Péter, villogó stigmájával, mélyeséges emberkedésbeesésével? Iskolát hirdet! Pessimista bölcs? Látja a konstruktív jelszavak mögé bujtatott nihilizmus erjedését? Megundorodott és elvágta a köteleket, amely „alkotó” gépezetükhöz láncolta? Öntudatlan filozófiával lemondott a polgári erkölcsök és jogok élvezéséről? És a hazug világból elvonult a megvetettség szigetére, szüzen őrzött szeretetével. Emelkedett ösztönöséggel! Megcsúfol mindnyájunkat!?

— Péter bácsi, itt van öt lejt, külön, vegyen a gyerekeknek egy kis cukrot.

— Mindig viszek én egy kis cukorfélét haza — este — felelte Péter. Amíg tehetem, miért ne?...

Marton István.

Jön a

Szőke Madonna

Harry Liedtke, Vivian Gibson,
Leo Parry

MOZI

AZ APOLLÓ FILMSZÍNHÁZ
MŰSORA:

Pénteken: 5, 7 és 9 órákor:
Pat és Patachon bankárok!

Szombaton délelőtt matiné:
Muche, a Párisi csavargó és
nagy kabaré!

Szombaton 3 órákor: gyer-
mek előadás: Pat és Patachon
bankárok és kabaré!

Szombaton 5, 7 és 9 órákor:
Pat és Patachon bankárok.

Vasárnap délelőtt: matiné:
Muche, a Párisi csavargó és
nagy kabaré.

Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órá-
kor: Pat és Patachon banká-
rok.

— Az Apolló kabaréja. Az
Apolló igazgatósága kedves
meglepetésről gondoskodott.
Szombaton és vasárnap a ma-
tiné és szombaton délután 3
órákor gyermekelőadás kere-
tében nagy kabarét rendeznek
a legkitűnőbb műkedvelők. A
kabaré műsora elsőrangú és
kellemes szórakozást nyújt.

A FILMPALACE MŰSORA:

Péntek: 6 és 9 órákor:
Maurice Dekobra regénye, a
„Szerelem különös utjai”,
Milly Delschaft és Walter
Schlezak. Új Filmpalace hir-
adó.

Szombat: 3, 6 és 9 órákor:
Harry Piel az „Utolsó blöff”-
ben.

Vasárnap délelőtt 11 órá-
kor: matiné, a „Fehér apáca”
és „Salammbó”.

Vasárnap délután: 3, 5, 7 és
9 órákor: Harry Piel.

Heyman szinkör

Péntek 5, 7 és 9 órákor: Liebe
vagy a Fekete apáca.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órákor: Lie-
be vagy a Fekete apáca, Elisabeth
Bergner.

Vasárnap délelőtt 11 órákor:
Nagy kabaréval egybekötött ma-
tiné.

Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9
órákor: Liebe vagy a Fekete apá-
ca, Elisabeth Bergner.

Kályhák és kályhatálcák legol-
csóbbak KUN vaskereskedőnél

str. Nicolae Iorga
(Zöldia)-utca
2. sz. alatt

123

üzlet-
helyiség

kladó.

Értekezhetni: Nagyvárad
Hitelbank Részvénytársasá-
gnál

SPORT

Kimagasló sporteseményekkel zárul
a váradi futball-szezon

Az Estilap írta meg először,
hogy a temesvári bajnokság máso-
dik helyezetteje: a Politechnicum
vasárnap mutatkozik be Nagyvá-
radon a Nac ellen. A Politechnicum
nagy játékerőjét mi sem bizonyít-
ja jobban, mint a Kinizsi elleni
szereplése, mikor is az országos
bajnok, csak a második félidőben
rugott tizeneggyessel tudta a mér-
kőzést 2:1 arányban a maga javá-
ra biztosítani. A Politechnicum,
ugynevezett latin játéktípus egye-
dül képviselője. A végtelkéig

gyorsak, energikusak és amellett
nem lépik át a fair-játék határát.
A mérkőzés kimenetele teljesen
nyit.

A Nac a Törekvés ellen oly
szenzációsán szereplő csapatát
állítja sorompóba, megerősítve
Nemessel, a petrozsényi gólré-
korderrel és Gábor II-val, a prá-
gai munkás olimpiász hőseivel. A
csapatok összeállításait holnapi
számunkban közöljük. A mérkő-
zést a Politechnicum egyenes fel-
kerésére dr. Morár Teofil vezeti.

Az Estilap sportpályázata

Értékes nyereménytárgyakat osztunk ki
a helyes megfejtők közt

Miután ebben a szezonban va-
lószerűleg ez az utolsó pályáza-
tunk, olyan értékes nyeremény-
tárgyakat osztunk ki, amelyek
mértán a legnagyobb érdeklődé-
re tarthatnak számot. Pályáza-
tunkban nemcsak a váradi, hanem
a külföldi sporteseményekkel is
foglalkozunk.

Három kérdést adunk fel és
négy értékes díjat
tűzünk ki.

Ezzel a sorsolással méltóan
szándékozunk befejezni sorsolási
akciónkat, amelyet az egész sze-
zonban a sportközönség példátlan
érdeklődése kísért.

Szükségessének tartjuk megemlí-
teni, hogy sportpályázatokkal

Románia összes napilapjai kö-
zül egyedül a Nagyvárad Esti-
lap

foglalkozott.

Kérdéseink a következők:

1. Mi lesz a Politechnicum-
Nac meccs eredménye?
2. Mi lesz az Újpest—Beo-
gradski (Belgrádban) meccs
eredménye?
3. Mi lesz a Slavia—Fe-
rencváros (Budapestben) mér-
kőzés eredménye?

A helyesen megfejtők közt a
következő jutalmakat osztjuk ki:

- I. díj: Egy pár nagyszerű
kapustérvédő (Kepes és fia
kötszeráru-üzletéből.)
- II. díj: Egy pár kitűnő cip-
csontvédő.
- III. díj: Két páholy-jegy a
Heyman-szinkörbe.
- IV. Egy páholy-jegy az Ely-
sée-palotába.

A pályázatokat legkésőbb szom-
bat este 7 óráig kell a Hegedűs
hírlapirodába beadni.

○ Háromszázötven francia at-
léta vesz részt az amszterdami
olimpiáson. Párisból jelentik: A
francia olimpiai bizottság, tegnap
tartott értekezletén kimondotta,
hogy az 1928 évi amszterdami
olimpiászra 350 atlétát küld. Az

olimpikonok közül 60 futó, 12 vi-
vó és 13 birkózó.

○ Az Amateur vezetősége ez-
után értesíti tagjait, hogy a folyó
hó 4-ére hirdetett évszázó vacsorát
december hó 12-ére halasztotta.
Ismételten kéri a vezetőség a ta-
gokat, hogy akkor minél számo-
sabbban jelenjenek meg.

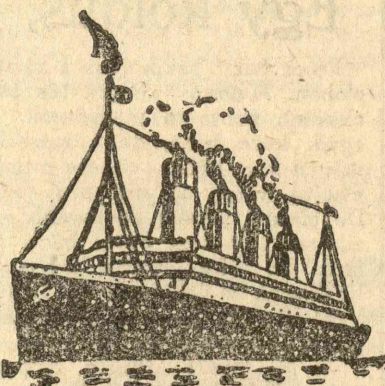
Legjobban jár, ha

WIMPASSING
sár- és hócipő vásárol

3535-3

Wallerstein
bútorok

legszebbek, legjobbak
nagy választék

**HAMBURG-
AMERIKA
LINIE**

1928. évi luxus és kényeztetési pro-
gramja a

**RESOLUTE RELIANCE
OCEANA ORINOCO**

pompás oceángőzöcskéivel

- A) HAPAG-világkört 1928. január
7-től május 26-ig. Díj 2000 dol-
lártól felfelé.
- B) HAPAG-Földközi tenger és Ke-
leti utazás 1928. január 17-től
május 25-ig.

C) 6 HAPAG Északi sark—Island—Fjord és sarki utak 1928. évi június 14-től
augusztus 4-ig

D) HAPAG-Skandinávia és Keleti tengeri út 1928. augusztus 15-től 31-ig.

E) 5 HAPAG-Nyugatindiai utazás 1927. december 17-től 1928. március 28-ig.

Utazási díjak 425.— Ft-któl felfelé.

A kényeztetések, valamint az egész világkörűli utazásokról készséggel ad felvilá-
gosítást és prospektust a

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

București, Calea Griviței 183 — Timișoara, Str. Mercy 2. — Cluj, Regele Fer-
dinand 69. — Cernăuți, Bul. Regele Ferdinand 35. — Chișinău, Str. Alex. Cel.
Bun 104. — Arad, Str. Eminescu 12. 3916-3

valódi *Tretorn Wimpasing* és amerikai hócipők

360 leltől kezdve kaphatók:

Reichard Derső és fia cégnél

A váradi sertés-vágóhid a jövő héten megnyílik

Egy millió leibe kerültek a munkálatok

Néhány nap múlva, ha nem teljesen modern, de ideiglenesen igen megfelelő sertés-vágóhidja lesz Nagyváradnak. Az új sertés-vágóhidat egy millió lejes költséggel a régi porjuvágóhid helyére építeték. Az akció kezdeményezője és mozgatója, Haas Sándor dr. városi főállatorvos és főleg az ő energikus föllépésének köszönhető, hogy ennek a százezer lakósu városnak vég-re-vallahára sertés-vágóhidja van. Az átalakítási és építési munkálatokat a mérnöki hivatal egyik legképzettebb tagja: Tóth mérnök vezette és oly gazdaságosan dolgozta ki a terveket, hogy az új vágóhídon mindenre jut elég hely. A munkálatokat két-három napon belül teljesen befejezik és értesülésünk szerint az új sertés-vágóhidat a jövő hét közepétől ünnepélyes külsőségek között átadják rendeltetésének.

Az Apolló kabaré és matiné műsora:

Szombaton délután 3 órakor
Pat és Patachon
és nagy kabaré
Szombaton és vasárnap délelőtt
matiné
Muche, a párisi csavargó
és nagy kabaré

Pénzél jól kamatoztathatja

!! Ritka alkalom !!

! Egy közismert mágnás kastélyából, szebbnél szebb, valódi keleti perzsaszőnyegeket sikerült megvásárolnom, amíg a készlet tart, hallatlan olcsó árban árusítom!

Sternberg, Bu. Reg. Ferd. 14

Most vásároljon! Olcsón!

DEUTSCH posztóáruházban

átköltözés előtt

3922

Jelenlegi helyiségünk január 1-től kiadó

Felmentettek egy hitvesgyilkossággal vádolt asszonyt, kinek két férje halt meg mérgezésben

Pozsonyból jelentik: Szenzációs mérgezési bűnügyet tárgyalt a besztorcebányai törvényszék esküdtszéki tanácsa. Az ügyészség azzal vádolta Vajcik Karolina 36 éves kotickai asszonyt, hogy ez év március 6-án

férje eledelebe strichnint kevert.

A mérgezés következtében Vajcik nyolc órai kínlás után meghalt.

A bíróság 27 tanút hallgatott ki, de senki sem tudott konkrét adatokkal szolgálni. A tanuvallomások során kiderült, hogy

Vajcinké első férje 12 év előtt ugyancsak hasonló körülmények között halt meg.

A kérdéses napon, mint azt az elhunyt utolsó óráiban elmondta az egybegyűlt szomszédoknak, este 7 órakor ültek le vacsorázni. Vacsorájuk stült krumpli volt tejfel. Midőn a második krumplit ette Vajcik, érezte, hogy az kesernyős. Rövidesen reá roszul lett és erős gyomorgörcei támadtak. Felélege fellelmezte a szomszédokat, hogy legyenek férje segítségére. Utána

telefon utján orvosi segítséget kért Besztorcebányáról.

De az orvos csak reggel jött el, amikor

a szerencsétlen munkás erős kínok között már kiszorult.

Az emberek gyanakodni kezdtek, hogy az életerős, egészséges ember ilyen tragikusan halt meg, jelentést tettek a csendőrségnek, ahol a nyomozás után elrendelték a holttest boncolását és a gyomrot a pozsonyi egyetemre küldték fel megvizsgálás céljából.

A vizsgálat eredménye az volt, hogy az áldozat strichnin mérgezés következtében halt meg.

Kihallgatták Vajcinkét, aki tagadta, hogy tudott a mérgről, de visselkedése és az emberek beszéde oly gyanús volt, hogy

elrendelték a letartóztatását és bekísérték a besztorcebányai államügyészség fogházába.

A mai tárgyalás során kiderült, hogy Vajcinkének egyidőben utazott egy Tropanovics nevű katonára, aki a besztorcebányai helyőrségi kórházban szolgált, mint egészségügyi katona és

nem volt kizárva, hogy ő juttatta a mérget az asszony kezébe.

A katonai parancsnokság jelentése szerint azonban a kórházi gyógyszerárban szigorú a felügyelet és Tropanovics nem juthatott a mérgehez.

Az államügyész egyórás vádbeszédben kérte az eskütteket, hogy a gyilkossággal vádolt asszonyt méltóan büntessék meg, mert csak ő lehet a férj gyilkosa. Viszont a védő, dr. Fekiar, ismeretbe a törvény paragrafusait, amely

nem engedi elítélni azt a vádlottat, akire nincs bizonyíték.

Az esküdték verdiktje alapján a bíróság

a férjgyilkossággal vádolt asszonyt felmentette.

Az államügyész fellebbezett.

Román-orosz konferencia kezdődik szombaton

Kisenevből jelentik: Szombaton délelőtt 11 órakor a besszarábiai Tighina községben összeül az első számú román-orosz vegyes helyi bizottság. A szombati ülés napirendjén szerepelnek határincidensek, amelyeket bolsevista granicsárok idéztek elő, valamint számos határátlépés.

Azokat a kérdéseket, amelyeket ennek a bizottságnak a tagjai nem tudnak megoldani, átutalják a központi vegyes román-orosz bizottság hatáskörébe.

Még mindig a mayerlingi tragédia...

Ahogy a bécsi angol katonai attasé látta

(A Nagyváradi Estilap londoni levelezőjétől.) Az angol könyvtárakon közvetlenül karácsony előtt egy csomó érdekes memoár-munka kerül kibocsátásra. Így többek között sajtó alatt vannak Sir Douglas Dawson brigád-generális emlékiratai. Dawson generális a mayerlingi tragédia idején Bécsben teljesített szolgálatot, mint angol katonai attasé és most leírja Rudolf trónörökös halálának még mindig titokzatos körülményeit, amint azt az egyetlen szemtanútól: Hoyos gróftól hallotta. Az Estilap londoni levelezőjének már most alkalmá van ezt az érdekes részletet közölnie:

Hoyos gróf jelentése Ferenc József császárhoz azzal kezdődött, hogy a kérdéses napon délután a trónörökösrel Mayerlingbe utazott, mivel másnap reggel vadászni akartak. Este együtt étkezett Rudolfal, úgy, hogy

az a verzió, hogy a trónörökös éjjel orgiát rendezett, nem felel meg a valóságnak.

Másnapra várták harmadik vadászként Kóburg Fülöp herceget.

Este 9 órakor a trónörökös visszavonult és kijelentette, hogy lefekszik, mivel másnap korán akar lefelkúdni. Hoyos erre szintén visszavonult hálószobájába. Másnap reggel 6 órakor a trónörökös vadásza felkeltette a gróft és ezeket mondotta:

A trónörökös ajtaja be van zárva és nem felel a zörgésre.

Amikor Hoyos azt válaszolta, hogy a trónörökös fáradt és hagyják aludni, amíg Kóburg Fülöp herceg jön, a vadász ezeket mondotta:

— Közlöm kell, hogy az éjjel egy asszony volt nála!

Hoyos erre vele ment, feltörtette a zárat és kinyitotta az ajtót, de csak annyira, hogy ő maga láthasson be a szobába.

Azok után, amit ott látott, nyomban újból bezárta az ajtót és kiadta a parancsot, hogy Fülöp herceg érkezése előtt senkinek ne menjen be.

Vetsera Máriát holtan látta az ágyon és a trónörökösöt ugyancsak holtan, félig a földre esuszva, Mária bárónő lábainál. Midőn Fülöp herceg reggel 7 órakor megérkezett, mindketten bementek és

Máriát teljesen felöltözve találták.

Ruhái sárosak voltak. Később kiderült, hogy utközben kocsija összetörtött és esőben, sárban gyalog folytatta útját.

Tetől talpig virággal volt borítva, ami azt bizonyítja, hogy Rudolf előbb vele végzett.

A trónörökös ugyancsak egyetlen egy golyóval ölte meg magát. A tragédia után Mária anyja, az öreg Vetsera bárónő megjelent a császárnál, aki hosszabb audiencián fogadta a bárónőt.

Karácsonyra!

Fekete füzös gyermek

CIPÓ

prima rámanvarrott, bámulatos olcsón!

29-es

30-32-es

L. 340,

L. 380,

33-34-es

L. 410

Kizárólag:

Str. N. Jorga 7.

DERBY

Zöldfa-utca 7.

SZINHÁZ

HETI MŰSOR:

Péntek (december 2.) este 8 órakor: Régi Oroszország, drámai újdonság negyedszer, Táray Ferenc vendégfellépésével, B térlet. Sorozat szám 36.

— Táray Ferenc bucsufellépte az Oroszországban. Ma este negyedszer lesz műsoron az Oroszország pompás drámai újdonság. Az eddigi előadásokon is rendkívüli sikere volt ennek a gondosan előkészített drámának, amelyben Táray Ferenc, a kolozsvári Magyar Színház művésze egyik legkiválóbb művészi alakítását nyújtotta. Táray Ferenc ma este is fellép, ezért, akinek eddig nem volt még alkalma, nézze meg az Oroszországot, hogy gyönyörködhesse Táray Ferenc művészi képességeiben. A darabban annak fő női szereplője, Kaszab Anna is kivételes művészetet jelent, de az előadásban részt vesz az egész prózai személyzet is így látvány ez a nagyszerű dráma. Jegyeket a színház bal oldalán levő pénztárnál lehet biztosítani.

— A szombat esti hölgy bemutatója. Javában folynak a próbák a Szombatesteri hölgy szellemes francia bohózatból. Évek óta nem került ilyen vidám és szellemes francia bohózat előadásra a várad színpadon. A darab címszerepében Kaszab Anna fog excellálni, aki egy színésznő szerepét játsza és aki 24 éves házastulandófiával titkon találkozók nánán szombat este egy külvárosi kocsmában, hogy eltitkolja a világ elől. Innen a darab címe: Szombatesteri hölgy. A darab premierje a jövő hét folyamán lesz.

A VÉGZETES KASTÉLY

— A Nagyváradi Estilap regénye —

(41)

IRTA: MABEL WAGNALLS

Mig Gourbellon szobájában ezzel a levéllel volt elfoglalva, a kastély egy másik részén más valaki hasonló dologban fáradt. Noha ez a levélíró szintén egyedül és en dehabillé volt, arcán mégsem a feszült figyelem és a határozottság kifejezése látszott meg, hanem néha-néha boldog mosolygás futott végig rajta.

Destine irt levelet barátjának Adrienne-nek St. Cyrbe. Miután értesítette arról a csodálatos szerencséről, amely érte: hogy a marquise pártfogoltja lett, így folytatta a levelet:

Szeretném, ha látnád ezt a szobát! A mezejezte körülbelül olyan magas, mint a mi kápolnánk és a kandalló majdnem akkora, mint az oltár. Égő gyertyák állnak rajta, mellettük pedig óra, mely most épp tizenkettőt üt. Ej-fé! Valószínűleg nem teszem meg gyakran, de egyszer mégis csak meg akartam próbálni, hogy milyen az, ha az ember addig maradhat fenn, amíg kedve van hozzá, s ráadásul egész sereg gyertyát gyújthat meg. Madame du Hausset azt mondja, hogy naponta husz gyertyát számítanak minden szobára, s amennyivel kevesebbet használok el, azt el szabad adnom.

Ez a szoba azelőtt Madame de Pompador leánya volt. Meghalt a marquise még ma is gyásolja. „Alexandria hercegnőnek” bívták

Madame du Hausset azt állítja, hogy kissé hasonlítok hozzá s épp ezért szeretett meg a márkiné.

Nagyon elcsodálkoztam, mikor hallottam, hogy Madame de Pompadournak leánya volt s meg is kérdeztem: Hol van hát Pompadour ur? Ekkor aztán megtuldtam a marquiseről valamit, ami valószínűleg megerősített...

Amióta itt vagyok, sok dolgot ismertem meg a nagyvilági szokásokból és Versailles belső életéből. Ezek a dolgok nagyon elszomorítottak és felzúgattak. Gondolkodtam rajta, vajon elmondjam-e Terézia nővérnek. De mégis jobbnak láttam, hogy bizalmasan előbb nőke dmeséljem el és meghalljam, hogy te miképpen vélekedel rájuk.

Arra a kérdésemre, hogy hol van Madame de Pompador férje, Madame du Hausset elmondta nekem, hogy a neve nem is Pompador, hanem d'Etiolles s nem is élnek együtt. Képzeld csak: elváltak.

Elgondolható, mennyire csodálkoztam, mikor meghallottam ezt s egyszerűen milyen zavarban voltam, hogy szándékomon kívül épp ezt az érzékeny pontot érintettem.

Bár mindezt elmondtam neked, azért remélem, ne mőgsz nagyon rosszat gondolni a marquiseről. (Folytatjuk.)

Mi újság?

Vasárnap d. e. 11 órakor

matiné

10 és 15 leies helyárakkal

a Filmpalaceban

Műsor:

A fehér apáca

Lilian Gish és Ronald Colmann

SALAMMO

Monumentális film.

Itt van Váradon: Pat és Patachon!

* Az Újságíró Klub mai háziestje. Ma, pénteken este lép az Újságíró Klub közönsége elé Macalik Gabriella zongoraművész, aki ez alkalommal is előkelő programmot állított össze. Paderewsky, Chopin és H. Reinhold szerepelnek a műsorán. Adorján Péter, aki sok sikerrel szerepelt már mint előadó, meglepetést keltő konferanszot mond mindazokról, amik most az emberket érdeklik. Szép művészi teljesítmény lesz Székely Klári tánca.

LIEBE — ELISABETH BERGNER

Pénzt 4 százalékra ad Pat és Patachon az Apollóban!

HEYMAN-SZINKÖR

vasárnapi matinéja

Omár oroszlánja

azonkívül

LIGETI MACA

táncművész, föllépte új számokkal

A legbájosabb kacagató vigjátékban játszik Pat és Patachon!

* A Kereskedelmi és Ipar-kamara tanácsulése. A nagyváradi Kereskedelmi és Ipar-kamara igazgató tanácsa 1927 december 4-én d. e. 10 órakor rendes ülést tart a következő napirenddel: 1. Előki jelentések. 2. Dr. Moskovits József elhunytával megüresedett alelnöki szék betöltése. 3. Öt igazgatósági tanácsos-hely kooptálás utján való betöltése. 4. Az 1928.-iki költségvetés.

x Szenzációs a Femina és a Vouge karácsonyi száma. — Ára 100—75 lei. Kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

FEKETE APÁCA — HEYMAN SZINKÖR

* Előadás az okkultizmusról. December 2-án, pénteken délután 7 órakor a Kath. Körben folytatja Kovács Kándi prem. náfőnök, nagy érdeklődést keltett előadását a rejtett lelki jelenségekről. Ez alkalommal a személyekre irányuló titoktartás, a pszichometria, a sejtelmek és előérzetek jelenségeit fogja ismertetni. Előadás előtt Molnár Boriska Debussy: Gradus ad Parsassum c. szerzeményét, utána pedig Ujváry Margit Liszt: Liebestraum és Chopin: Etude c. darabjait adják elő zongorán. — Mindketten a Fischer-zeneiskola kiváló növendékei. Az előadásban valláskülönbőség nélkül mindenki megjelenhet. Belépődíj nincsen.

A FEKETE APÁCA LEGSZEBB.

x Budapesti praxissal rendelkező cosmeticus nő (arc-ápoló), berendezkedett a „Médi” manicűr és hölgyfodrász teremben, december 1-től. Josif Vulcan (Nagy Sándor)-utca 1.

Jöjjen az Apollóba: ma Pat és Patachon játszik!

x A bécsi Konzerthaus és pesti Vigadó nagytermeiben frenetikus sikert aratott műsorát táncolja Eghy Ghysa december 13-án, kedden este bravúros technikájával egyéni művészettel. Kosztümjeinek pompája látványosság. Az idény legkimagaslóbb művészi eseményénél mindenkinek ott kell lenni. Jegyek Hegedüs-nél.

x Kézfimozító! A Liseron-krem három nap alatt bársony simává és hófehérre varázsolja a kezeket. Kapható a főraktárban: Farkas István Apolló-drogueriájában.

Helge Lindberg
a finn bariton

a jelenleg élő hangverseny énekesek egyik legnagyobbja

10-én a Filmpalaceban egyedül hangversenyt ad

Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában kaphatók

* Adakozás. Az orth. izr. hickárvaháza és az erdélyi zsidó árvagondozó tanoncotthona részére az alantírottak adományoztak, melyekért hálás köszönetet mond a vezetőség. Augenstein József és nővére 500 lei, Rothbart A. Edéné 250 lei, Friedmann Hermanné 200 lei, özv. Waldner Farkasné 100 lei, Grosz Ignác 100 lei. Természetbeni adományok: Hauer Herman, Kohn Gáborné, Eichner Ernőné és Kepes Etelka.

Liebe vagy a „Fekete apáca”

Liebe
Liebe
Liebe
Liebe

Elisabeth Bergner

* Hangverseny-délután.

Gutenberg Dalkör kiváló együttese ismét pódiumra lép, hogy egy értékes, élvezetes műsor keretében szórakoztasson annak a közönségnek, amely minden alkalommal szívesen és nagyszámban látogat e kulturtestület előadásait. A december 11-iki hangverseny-délután a Filmpalace kistermében rendezik, melyet már is nagy érdeklődés kísér, annál is inkább mert ez alkalommal jótékonyági célokat is szolgál, amennyiben részben a munkanélküliek segélyezését mozditja elő. A kiváló műsor főbb számai: Benes Ilona dráma művész, Kun Béla, Stern László egy társadalmi színműben fognak elsőrangú produkálni Demkó Böske Ady-költeményeket szaval. A gazdag műsorban fellép még a Dalkör két kiváló dalműve, valamint Farkas Sándor.

Háztulajdonosok figyelmébe!

Adóvallomások kiállítását, benyújtását s az erre vonatkozó felvilágosítás megadását, valamint a benyújtást igazoló elismervény kiadását vállalkozunk pénzügyi szakemberek d. e. 9-től este 9-ig csekély díjazás ellenében.

Piața Unirii No. 7. str. Cantemir (Beđthy O.)-utca elején Iroda udvarban balra

Ciorogariu püspök születésnapja

A nagyváradai görög keleti egyház feje: Ciorogariu Romulusz püspök december hó 6-án üli meg 75-ik születésnapját. A hívők lelkes ünneplésben kívánják részesíteni az ősz napot. A jubiláris ünnepség rendezése céljából külön bizottságot alakítottak, amely már meg is állapította az ünnepély programját. A műsor a következő: Hétfőn, december 6-án este 8 órakor istentisztelet a görög keleti templomban; 9-kor körmenet a görög-keleti székesegyházból a püspöki palotába. Kedden, december 6-án délelőtt fél 10 órakor mise a görög keleti templomban, 11 órakor Te-Deum, 12 órakor a püspök üdvözlése és recepció a püspöki palotában. Délnél 1 órakor bankett a Cercul-Militar-Civilben.

• Jugoszlávia nemzeti ünnepe. Belgrádból jelentik: A szerb-horvát-szlovén állam egyesülésének 9-ik évfordulója alkalmából tegnap állami ünnepségek voltak. A hivatalos beszédek során hangsúlyozták, hogy a három szláv nép egymásra van utalva és egymásra is talált.

x Karácsonyi számú „Die Dame”, „Femina”, „Vogue” már kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

• A magyar miniszterelnök helyettese. Budapestről jelentik: Bethlen István gróf magyar miniszterelnököt, aki Genébe utazott, távollétében Vass József népielőléti miniszter helyettesíti. Ugyancsak Vass József helyettesíti a hárs Walkó Lajos külügyminisztert, aki tudvalevően szintén Genébe utazott.

x Karácsonyi számú „Die Dame”, „Femina”, „Vogue” már kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

• Folyik a vizsgálat a villamos-műnél. Egy Gergely dr polgármester, (amint az Estilapnak adott nyilatkozatában kijelentette) minent megtesz, hogy a villamosműnél az utóbbi időben egyre sürűbben tapasztalható üzemzavarok mielőbb megszűnjének. A polgármester tegnap több órán át kint tartózkodott a villamosmű telelén, hogy személyesen is meggyőződjék a hibákról és a mulasztásokról. A polgármester ma délután azt a megnyugtató kijelentést tette, hogy minden remény meg van arra, hogy ezek az üzemzavarok nem ismétlődnek többé.

x „Csárevics”, Lehar szentációs új operettje kapható a Hegedüs Hirlapiroda kottásboltjában.

x Karácsonyi számú „Die Dame”, „Femina”, „Vogue” már kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

Veszedelemes kerítőt tartóztatott le a várad rendőrség

Két fiatal lányt akart eladni az egyik éjjeli mulatóhely részére

[A nagyváradai államrendőrség 24 órán át szakadatlanul tartó nyomozás után, ma reggel súlyos bizonyítékok alapján előzetes letartóztatásba helyezte Madejszky Józsefné mezőtelegi asszonyt, ki szemképráztaó ígéretekkel két ártatlan fiatal lányt elakart adni az egyik nagyváradai mulatóhely számára. Madejszkyne, a terhelő bizonyítékok sulya alatt

mindent beismert

és ma délelőtt már át is kísérték a királyi ügyészség fogházába.

A veszedelemes kerítőtő üzelméről az Estilap munkatársának a következőket sikerült megtudnia.

— A biharmegyei közkórházban két fiatal lány R. K és J. I. heteken keresztül voltak ápolás alatt. A csinos, friss fiavalságtól sugárzó lányok tüdőcsucshuruttal kerültek be a kórházba. Az egyszerű, romlatlan gyereklányok igen jól érezték magukat a kórházban, ahol a legnagyobb szeretettel, figyelemmel és gondossággal ápolták őket.

Az utóbbi napokban, napsütéses délelőttön kint sétálgattak a kórház udvarán, amikor egyik délnél egy jól öltözött és egészen jó megjelenésű nő szólította meg őket:

— Mit csinálnak itt édes szép kis lányok? Hova valók?

A lányok illendően, mit sem sejtve válaszoltak az asszony kérdésére és megmondták, hogy tüdőcsucshurutjuk van, néhány hetes pihenésre jöttek be a kórházba és már a napokban haza is mennek.

Megmondták pontos címüket is a kedves és figyelmes asszonynak, aki nagy csomag cukrot adott nekik ajándékba.

A lányok nem is törődtek az egész dologgal tovább, eltávoztak tegnapelőtt a kórházból és hazamenek szüleik lakására.

Tegnap délután, amint odahaza beszélgettek egymással, egészen váratlanul betoppant hozzájuk az asszony, aki cukrot adott nekik a kórházban.

— Nagyszerű, — mondta mosolygós arccal, — hogy itt-hon találom ezt a szép két kis babát. Nagy újság van a számukra!

És ekkor nagy bőbeszédűséggel fantasztikus mesét tállalt az egyre izgatottabban figyelő lányok elé. Elmondotta, hogy egy gazdag, és előkelő ur, akinek a nevét még egyelőre nem mondhatja meg, látta őket a kórház udvarán és olyan áldozatot hozna értük, hogy egyszerre gondatlanul élhetnének, ha az az ur megismerkedhetne velük.

A lányok ijedten hallgatták az asszony előadását; sejtették, hogy valami veszedelem fenyegetheti őket. Nem mertek azonban elutasító választ adni, hanem, hogy időt nyerjenek, azt mondták, hogy majd másnap adják meg a választ.

— De ne szóljanak senkinek, hogy én itt jártam maguknál!

— búcsuzott az asszony a lányoktól.

Mihelyst a nő kilépett a lakásból, a két leány, akinek szülei nem voltak odahaza, azonnal a rendőrségre rohant és ott rögtön jelentést tett a gyanúsán viselkedő nő látogatásáról. A bűnügyi osztályon természetesen rögtön tisztában voltak vele, hogy itt egy veszedelemes kerítőtő szerepel, aki a tapasztalatlan fiatal lányokat a maga számára akarja megszerezni, hogy aztán tovább adhassa őket:

— Menjenek csak haza, — mondták a lányoknak a bűnügyi osztályon. Legyenek nyugodtak, mi majd résen állunk!

Tegnap délután aztán tényleg megjelent a válaszárt az ismeretlen asszony, akinek beszélgetését a szekrény mögül az egyik kiren-

Három várad munkást felmentett a hadbíróóság

Allamellenes agitáció és lázítás volt a vád

A kolozsvári hadbíróóság tegnap megint három nagyváradai munkás fölött ítélkezett. Baka Árpád, Karakas József és Gergely Ferenc vasgyári munkások kerültek a vádlottak padjára.

A három munkás, a vádirat szerint a nagyváradai vasgyár munkásai között kommunista agitációt fejtett ki, mely abban állt, hogy

mindazokat, akik vonakodtak a három munkás által szervezett sztrájkban résztvenni, utlegekkel akarták a mozgalom számára megnyerni.

Az ügyész közrend elleni lázításnak és államellenes agitáció-

delt detektív végrehallgatta. A rendőrség utasításához híven a lányok, ha látszólag nem is szivesen, de rövid vitatkozás után követték az asszonyt. A detektív természetesen mindenütt nyomukban volt.

Az egyik éjjeli mulató rácson kapujánál állottak meg és amikor az aító feltárult, előtűnt, már a detektív is odaérkezett.

A többi aztán filmdramához illő gyorsasággal pergett le. Az asszony a két leánnyal együtt percek mulva fenn volt a rendőrségen, ahol rögtön kiderült, hogy a vakmerő kerítőtő Madejszky Józsefné, akinek hasonló üzelméről már nem egyszer sikerült a leplet lerántani.

A vizsgálatot azonnal lefojtatták. A két leányt, akik, amikor megtudták, hogy milyen nagy veszedelembe forogtak, könnyező szemekkel kísérték haza szüleik lakására.

A rendőrség folytatja a vizsgálatot.

nak minősítette a vádlottak büncselekményét.

A vádlottak védőügyvédje beszédében kifejtette, hogy a bírák előtt nem kommunista ügy aktái fekszenek, hanem

privát emberek között véletlenül előfordult nézeteltérésről van csupán szó.

A nagyváradai vasgyár néhány munkása akarta a sztrájkot, a többi nem.

Az ügyvéd hatásos beszédére a hadbíróóság a három munkást a vád és következményei alól felmentette.

Harminc várad adófizetőt csaltak törbe a tegnap lelatóztatott végrehajtók

Az ügyészség tegnap őrizetbe vette Gheorghe Barna és Vasile Michalache adóvégrehajtókat, akik meghamisították az adófőkönyvet és mintegy 300 ezer lej kárt okoztak közös manipulációval az államnak. Barna Gheorghe és Michalache megvesztegették magukat.

Harminc nagyvárad adófizetőt csaltak törbe.

Az adóhátralékkal sújtott emberekhez ijesztő arccal állítottak be és követelték a sok helyen huszharmincezer lejre főlrugott adóösszeg azonnali kifizetését. A megrémült emberekkel aztán tárgyalásokba bocsátkoztak és két-három ezer lej kifizetése után nyugtát adtak bármilyen összegről is, majd a főkönyvbe bevezették az elintéztést.

Ilven módon a muló hónapok

alatt közel 300 ezer lejes csalást követtek el.

Sovreva vezetőügyész ma kihallgatta a két adóvégrehajtót. Nagyjából beismerő vallomást tettek, de egyes tételekre vonatkozólag tagadó állásponton vannak. Barna Gheorghe és Michalache ma átkísérik Mitescu vizsgálóbíróhoz, aki a további nyomozást vezeti a szenzációs bűntényben.

Endlizési

olcsón és kifogástalanul elkészítve csakis I. Vulcan (Nagy Sándor)-u. 11. ajtó 5. vállalkozás

Fest. Tiszti
2 nap alatt
Kalinovcsán
a Sas alatt
Mos. 3816 Vasal

Olcsó tűzifa

minden mennyiségben a
CALORIA-cégnél

Száraz, egészséges hasáb és dorongfa: cser, bükk, gyertyán és tölgyfa a velencei telepen 60 lei per 100 kgr.

Nagypiaci téren a közraktár mögött 65 lei per 100 kgr

Ugyanott feltűréselt fa 75 lei per 100 kgr. 118

Telefon 632 és 299.

„Mercur”

általános kereskedelmi egyeztető és tudakozó iroda

Piața Veneziei Templom-tér

8

Információkat úgy a belföldön, mint a külföldön legmegbízhatóbban eszközöl, ugyancsak egyeztetéseket úgy bel-, mint külföldön vállal és leggyorsabban elintézi

**ÜZLETHELYISÉGEK
BÉRBEADÁSA.**

A Hitközség pászkanázi épületének Piața Mihai Viteazul (Nagypiaci téren) felőli részén több üzlethelyiség bérbeadó. Érdeklődők jelentkezzenek a hitközségi irodában.

Orthodox Izraelita Hitközség gazdasági ügyosztálya.

Glashütte, Schaffhausen, Omega, Dora órákat

bámulatos olcsón vásárolhat
Herbst ékszer áruházban
Reg. Maria (Bémer)-tér 1. Figyelje a csodás olcsó kirakati árait.
3073-1

Nagy Mikulás-vásár

3794

Aszódi

Mikulásra és Karácsonyra megkeleti a m. t. vevőkönseget üzlete olcsó szaloncukorkával

25 drb 1 leies karácsonyi arany és ezüst cukorka 20 lei, 140 drb 105 és 100 lei.

Tearum 1-es 90 lei, 2-ös 90 lei, 3-as 70 lei literje

Likörök literje 90 lei

Feltört dió kilója 98 lei

Olasz mogyoró kl. 110 lei

Mazsola 80 lei

Csillagszóró 10 drb 8 lei

Karácsonyi gyermek doboza 50 drb 24 lei.

Rengeteg karácsonyfadíszek nagyon olcsón.

Finom élvezhető friss szaloncukorka díszes csomagban kilója 72 lei.

Friss darált mák 1/4 kiló 12 lei
Mogyorót, diót ingyen darálók.

Minden vásárló ingyen csomag finom cukorkát kap ajándékba.

Aszódnál Sas-palota

APRÓHIRDETÉSEK**LEVELEZÉS**

HA VAN PÉNZE, akkor sem kell, hogy egyszerre kiadja, mert női kabátokat, szőrmézve is a legolcsóbban, heti vagy havi lefizetésre Rotenberg Márton cégnél szerezheti be, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15.

HA NINCS PÉNZE, akkor is beszerezheti szükségletét, kényelmes heti vagy havi lefizetésre a Rotenberg Márton cégnél, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15.

HA LESZ PÉNZE, arra fel már most vásárolhat férfi és női szöveteket, kész női kabátokat, selymeket, pouplinokat, zefíreket, vásznakat, damasztot, bársonyt, flanelt, paplant, sweatereket, pullovereket, kötött kabátokat és minden e szakmába vágó divat dolgokat heti vagy havi lefizetésre Rotenberg Márton cégnél, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15. 3793

EMIL. Könyörgünk ne tedd meg, gondold megboldogult édesanyánkra és gyere haza. Régi. 603

DISZKRÉT nő „Bizalom” jellege alatt Hegedűs hírlapirodába írjon, hol szeretne találkozni, választ ugyanoda kapja. 608

ST. Nagyon megörültünk kedves sorainak. Jól vagyunk. Anyuka tegnap nálunk volt. Erzszi megjött. Minden jót kívánunk. Csókolkjuk. 591

KÉPKERETEZÉST, nagy áru készlet redukálás miatt, gyári áron alul készítek. Banyik, Vlahuta (Szent János) utca 6.) nyílt üzlet. 3887

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butorozott szoba, központban azonnalra, fűtés és világítással együtt, havi 1500 leiért kiadó. Bővebbet a „Metropol” szálloda portásánál. 3950

LAKÁSOK, Ferdinánd király (Rákóczi) uton 3 parkettes, hallos magánház, vasút felé 3 szobás komforttal. Ligetben 2 szobás parkettes, Dorobantilor (Rulikovszky) ut elején 4 szobás, parkettes. Vannak 1, 2, 3, 4, sőt 5 szobás is, csak lépéssel vagy előre fizetve 1 évi bérrel. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 597

ÜRES kis szobát, faskamrával, lehet suterinben is, keres magános ember. Cimet Hegedűs hírlapirodába kér. 535

BUTOROZOTT szobák központban, parkettes előszobás, fürdő és konyha használattal, 2 parkettes elő, fürdőszobával, üresen konyhával is, több 1 és 2 ágyas butorozott szobák vannak, külön bejárattal. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 596

Mielőtt férfi, női szövetet, flanelt, zefírt, bársonyt, vásárolna, tekintse meg az ujonnan alakult **Syrius-Áruház** Avram Iancu (Kossuth)-utca (Sasbejárat) dusan felszerelt raktárát, hol **utolérhetően olcsó árakban** lesz kiszolgálva 52

KÖZPONTBAN különbejáratu szoba, fürdőszoba használattal 1-2 urnak kiadó. Cim a kiadóban.

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ Alexandri (Teleki) utca mellékutcáján, saroképület, remek szuterinnel, 4 szobás, fürdőszobás lakással, 1-2 szobás 2-1 szobás modern lakásokkal 550 ezer leiért. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 595

Aranyat, ezüstöt, drágakövet veszek. — Órák, ékszerek speciális javítása 6-3
URAN-nál N. Jorga Zöldfa)-u. 8.
Drágakő foglalkó-műhely.

WERTHEIM kasszát megvételre keresünk, Deutsch Postóáruháza, Sas-palota. 584

ELADÓ telek, Károly herceg (Szilágyi Dezső) utca elején 900 négyzetméter, Klobus.czky telken, Ligetben, a Madarász-teken, Szemere-telken, tűzoltó lakanyánál és a város minden részében előnyös fizetéssel, részletre is. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 592

PIANINÓ eladó. Butorozott szoba kiadó. Ferdinánd király (Rákóczi) út 7-a. 605

ELADÓ, elcsereendő házak v. bérbeadó margittai járásban, 100 katasztrális l. osztályú, fiatal 25 éves cserlával beültetett erdő, holdankint 10 ezer lei, esetleg hozzá 40 magyar hold, épületekkel és gyönyörű tanyával. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) u. 4. Telefon 10-22. 593

CENTRALBOBBIN és karikahajós női varrógépeket vesz Kallenda, magas áron. 604

TÖLGYFAEBÉDLŐ faragással, háló, teljesen új díőfa ebédlő, úrszobaszekrény, íróasztal, Wertheimcassa, hencser, garderoobszekrény, márványmosdó, konyha és cselédszoba butorok, varrógép eladók. Balázsné utóda, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 21. fél 10-11. 3712

ELADÓ I. C. Bratianu (Szamiszló) utca mellékutcáján 2 szobás beköltözhető magánház, csatornázott udvar, villannyal, 160 ezer leiért. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 598

ELADÓ Börsendorfer zongora, úri szoba, festmények, 12 személyes porcellánszervíz és üvegszervíz. Kina ezüst dolgok, nippel, szőnyegek, vázák. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 594

1000 ridikült selejteztünk ki, melyeket félárban adunk el. Bőráruipari Rt. lerakata, Ferdinánd király (Rákóczi) út 5. 5742

**Valódi 3073-1
ezüst evőeszközök.**

disztárgyak kaphatók csodaszép mintákban, óriási választékban.
HERBST ékszer-óra áruházban, bámulatos olcsó árért P. Regina Maria No. 1. Figyelje kirakati árait.

ELADÓ Alexandri (Teleki) utca, városháza mellett üzlethelyiségre nagy jövedelemmel, olcsón, Alexandri (Teleki) utca végénél szobás beköltözhető magánház 19 ezer, előnyös fizetéssel. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 599

ELADÓ Ferdinánd király (Rákóczi) ut közvetlen utcájában szobás alapincézett, nem beköltözhető magánház, 350 ezer leiért felépítése megér 1 milliót. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 600

BIZOMANYBA elfogadok aranyat, ezüstöt, briliánsat, szőnyeg, fehérneműt, kézimunkát, üveg és porcellán dolgokat, bármit ha mar és jól eladok. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 601

ELADÓ Ferdinánd király (Rákóczi) ut közvetlen közelében 6 szobás emeletes ház, 9 üzlet helyiséggel, nagy jövedelemnek nélebe, építésre való udvarral, millió 500 ezer leiért, fele fizetendő, a többi megállapodással. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 10-22. 602

ALKALMAZÁS

PERFECT német-magyar gyors és gépirónó állást keres. Cim Hegedűs hírlapirodában. 603

FÜSZERESEKNÉL jól bevezetett ügynök megbízást vállal. Cim Hegedűs hírlapirodában. 604

PÉNZKÖLCSÖN

PÉNZKÖLCSÖNT nyújt kézi ledezetre egyezer leitől kezdődően. Háztulajdonosok Bankja, Delavrancea (Ritoók Zsigmond)-utca 2. 370

KÜLÖNFÉLÉK

MASSZIROZNI, tyukszemvági házhoz megyek. Alexandri (Teleki) utca 14. Pontos időt jelszóra. 605

GARAGE tulajdonosok figyelembe. Volt Reisinger üzlethelyiség, nagy udvar, szin használattal, Victoriei (Kolosvári) utca 50 szám alatt ikadó. 606

**Olcsó
tűzifa!**

Sikerült 1000 m³ I. oszt. **tűzifát** kedvező kőtés folytán beszerezni, amelyet igazgatóságunk olcsó árban bocsájt tagjaink és vásárló közönségünk rendelkezésére.

Saját érdekében cselekszik, ha tűzifa-szükségletének beszerzése előtt irodánkat felkeresi

**Népszöv. Hangya
fogó. szöv.** 108

Str. Prințul Carol (Szilágyi D.)-u.
Katholikus Kőr épület

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.